

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadores	05.573		

05.573R14R01R15REEE
05.573 14 01 15 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot utilitzar calculadora, ni material auxiliar.
- Valor de cada pregunta: Pregunta 1 (20%); Pregunta 2 (40%); Pregunta 3 (40%)
- En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? NO Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

No es pot utilitzar calculadora. Cal saber interpretar un valor en binari, decimal o hexadecimal per a realitzar l'operació que es demani. I el resultat s'ha d'expressar en el format corresponent.

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

Valoració de les preguntes de l'examen

Pregunta 1 (20%)

Pregunta sobre la pràctica.

Cal completar les instruccions marcades o afegir el codi que es demana.

Els punts suspensius indiquen que hi ha més codi però no l'heu de completar.

NOTA: En cas que el codi proposat en cada pregunta no es correspongui amb la forma que vosaltres plantejaríeu la resposta, podeu reescriure el codi o part del codi segons el vostre plantejament.

1.1: 10%

1.2: 10%

Pregunta 2 (40%)

2.1: 15%

2.2: 15%

2.3: 10%

Pregunta 3 (40%)

3.1: 15%

3.1.1: 10%

3.1.2: 5%

3.2: 25%

3.2.1: 15%

3.2.2: 10%

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

Pregunta 1

1.1 Pràctica – Part obligatòria

Escriure un fragment de codi ensamblador de la subrutina GetSecretCode que inicialitzi el vector secret a 0's. Només heu de fer la part de la subrutina que se us demana.

```

;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;
; GetCodeSecret
; Llegir la combinació secreta.
; Primer netejar l'espai on es llegeix la combinació amb espais en
; blanc, cridant la subrutina clearArea
; Inicialitzar a zeros el vector secret.
; Posar showChar=0, per a indicar que Printch no mostri els
; caràcters llegits i mostri *.
; Llegir la combinació secreta (5 dígit) cridant a getch i
; emmagatzemar-la a secret
;
; Variables utilitzades:
; secret : vector que emmagatzema la combinació secreta
; showChar: 0: mostrar un * per al caràcter llegit
; carac : variable on la subrutina getch deixa el caràcter
; pitjat

; Paràmetres d'entrada :
; Cap
;
; Paràmetres de sortida:
; Cap
;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;
GetSecretCode:

```

```

    mov esi,0
GSC_iniVec:
    mov byte [secret+esi],0
    inc esi
    cmp esi, 5
    jl GSC_iniVec

```

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadores	05.573		

1.2 Pràctica – Part opcional

Completar el codi de la subrutina PrintHits per a que mostri els encerts fora de lloc.

```

;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;
; PrintHits
; Mostra els encerts a lloc i fora de lloc.
; Mostra els encerts a lloc, mostrant una 'X' a la posició
; corresponent a l'encert. Mostra els encerts fora de lloc,
; mostrant una 'O' a la posició corresponent a l'encert.
; Si hi ha un encert a lloc del mateix dígit, no es mostra
; l'encert fora de lloc. Si el mateix dígit apareix a la jugada
; més d'un cop, sols es mostra un encert fora de lloc
; Per mostrar les X's i les O's, cridar la subrutina printch passant
; el caràcter mitjançant el registre dil
;
; Variables utilitzades:
; hits: Variable de 5 char. Cada posició identifica si hi ha
; hagut encert a lloc (1), fora de lloc (2) o no (0)
;
; Paràmetres d'entrada : Cap
;
; Paràmetres de sortida: Cap
;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;
PrintHits:
    ...
    mov esi, 0
next_print:
    cmp byte[hits+esi],1
    jne no_hit_place
    mov al,'X'
    mov dil,al
    call printch
    jmp next_hit
no_hit_place:
    cmp byte[hits+esi],2
    jne no_hit2
    mov al,'O'
    mov dil,al
    call printch
    jmp next_hit
no_hit2:
    mov al,' '
    mov dil,al
    call printch
next_hit:
    inc esi
    cmp esi, 5
    jl next_print

PH_end:
    ...
    ret

```

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

Pregunta 2

2.1

L'estat inicial del computador CISCA just abans de començar l'execució de cada fragment de codi (en cada apartat) és el següent:

R0 = 00000A10h R1 = 00000B20h R2 = 00000C30h	M(00000A10h) = 0000F00Fh M(00000B20h) = 0000F000h M(00000C30h) = 0000FF00h M(000000F0h) = 00000001h M(000FF0A0h) = 0000000Ah	Z = 0, C = 1, S = 1, V = 0
--	--	----------------------------

L'adreça simbòlica A val 000FF0A0h. Quin serà l'estat del computador després d'executar cada fragment de codi? (només modificacions, excloent-hi el PC).

a)	b)
SUB R0, R1 ADD [R0+200h], R2	MOV R2, [A] MOV [R1], R0
R0 = A10h – B20h = FFFFFFFF0h M(000000F0h) = 00000001h + 00000C30h = 00000C31h Z = 0, S = 0, C = 0, V = 0	R2 = 0000000Ah M(00000B20) = 00000A10h Z = 0, S = 1, C = 1, V = 0

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

2.2

Donat el següent codi en alt nivell:

```
if (A[i] > b) b = A[i]+b;
```

A és un vector de 8 elements de 4 bytes cadascun. Es proposa la següent traducció a CISCA on hem deixat 5 llocs per omplir:

```
MOV R0, [i]
SAL R0, 2
MOV R1, [b]
CMP [A+R0], R1
JLE END
ADD R1, [A+R0]
MOV [b], R1
```

END :

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

2.3

Donat el següent fragment de codi d'un programa en llenguatge ensamblador de CISCA:

```
MOV R1, A
ADD R2, 6
CMP R1, R2
```

Tradueu-lo a llenguatge màquina i expresseu-lo en la següent taula. Supposeu que la primera instrucció del codi s'assembla a partir de l'adreça 000000C0h (que és el valor del PC abans de començar l'execució del fragment de codi). Supposeu que l'adreça simbòlica A val 00000400h. En la següent taula useu una fila per a codificar cada instrucció. Si suposem que la instrucció comença en l'adreça @, el valor Bk de cadascun dels bytes de la instrucció amb adreces @+k per a k=0, 1,... s'ha d'indicar en la taula en hexadecimal en la columna corresponent (recordeu que els camps que codifiquen un desplaçament en 2 bytes o un immediat o una adreça en 4 bytes ho fan en format little endian, això cal tenir-lo en compte escrivint els bytes de menor pes, d'adreça més petita, a l'esquerra i els de major pes, adreça major, a la dreta). Completeu també la columna @ que indica per a cada fila l'adreça de memòria del byte B0 de la instrucció que es codifica en aquesta fila de la taula.

A continuació us donem com ajuda les taules de codis:

Taula de codis d'instrucció

B0	Instrucció
20h	ADD
10h	MOV
26h	CMP

Taula de modes d'adreçament (Bk<7..4>)

Camp mode Bk<7..4>	Mode
0h	Immediat
1h	Registre
2h	Memòria
3h	Indirecte
4h	Relatiu
5h	Indexat
6h	Relatiu a PC

Taula de modes d'adreçament (Bk<3..0>)

Camp mode Bk<3..0>	Significat
Nº registre	Si el mode ha d'especificar un registre
0	No s'especifica registre.

		Bk per a k=0..10											
@	Assemblador	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
000000C0h	MOV R1, A	10	11	00	00	04	00	00					
000000C7h	ADD R2, 6	20	12	00	06	00	00	00					
000000CEh	CMP R1, R2	26	11	12									
000000D1h													

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

Pregunta 3

3.1. Memòria cau

Memòria cau d'assignació directa

Tenim un sistema de memòria en el que tots els accessos es fan a paraula (no ens importa quina és la mida d'una paraula). Suposarem que l'espai d'adreces de memòria es descompon en blocs de 8 paraules. Cada bloc comença en una adreça múltiple de 8. Així, el bloc 0 conté les adreces 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, el bloc 1, les adreces 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, i el bloc N les adreces $8*N$, $8*N+1$, $8*N+2$, $8*N+3$, $8*N+4$, $8*N+5$, $8*N+6$, $8*N+7$.

Suposem que el sistema també disposa d'una memòria cau de 4 línies (on cada línia té la mida d'un bloc, es a dir, 8 paraules). Aquestes línies s'identifiquen com a línies 0, 1, 2 i 3. Quan es fa referència a una adreça de memòria principal, si aquesta adreça no es troba a la memòria cau, es porta tot el bloc corresponent des de la memòria principal a una línia de la memòria cau (així si fem referència a l'adreça 2 de memòria principal portarem el bloc format per les paraules 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Suposem que el sistema fa servir una **política d'assignació directa**, de manera que cada bloc de la memòria principal només es pot portar a una línia determinada de la memòria cau.

L'execució d'un programa genera la següent llista de lectures a memòria:

7, 8, 24, 23, 38, 39, 40, 45, 46, 47, 48, 2, 4, 6, 63, 40, 48, 56, 42, 50

3.1.1 La següent taula mostra l'estat inicial de la cau, que conté les primeres 32 paraules de la memòria (organitzades en 4 blocs).

Completar la taula per a mostrar l'evolució de la cau durant l'execució del programa. Per a cada accés cal omplir una columna indicant si es tracta d'un encert o una fallada.

Si és un encert escriurem E en la línia corresponent davant de les adreces del bloc, si és una fallada escriurem F i en aquest cas s'indicarà el nou bloc que es porta a la memòria cau en la línia que li correspongui, expressat de la forma b:e ($a_0 - a_7$) on b: número de bloc, e:etiqueta i ($a_0 - a_7$) són les adreces del bloc, on a_0 és la primera adreça del bloc i a_7 és la vuitena (darrera) adreça del bloc.

Línia	Estat Inicial	7	8	24	23	38
0	0:0 (0 - 7)	E 0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	F 4:1 (32 - 39)
1	1:0 (8 - 15)	1:0 (8 - 15)	E 1:0 (8 - 15)	1:0 (8 - 15)	1:0 (8 - 15)	1:0 (8 - 15)
2	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	E 2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)
3	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	E 3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)

Línia	39	40	45	46	47	48
0	E 4:1 (32 - 39)	4:1 (32 - 39)	4:1 (32 - 39)	4:1 (32 - 39)	4:1 (32 - 39)	4:1 (32 - 39)
1	1:0 (8 - 15)	F 5:1 (40 - 47)	E 5:1 (40 - 47)	E 5:1 (40 - 47)	E 5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)
2	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	2:0 (16 - 23)	F 6:1 (48 - 55)
3	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadores	05.573		

Línia	2	4	6	63	40	48
0	F 0:0 (0 - 7)	E 0:0 (0 - 7)	E 0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)
1	5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)	E 5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)
2	6:1 (48 - 55)	6:1 (48 - 55)	6:1 (48 - 55)	6:1 (48 - 55)	6:1 (48 - 55)	E 6:1 (48 - 55)
3	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	3:0 (24 - 31)	F 7:1 (56 - 63)	7:1 (56 - 63)	7:1 (56 - 63)

Línia	56	42	50			
0	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)	0:0 (0 - 7)			
1	5:1 (40 - 47)	E 5:1 (40 - 47)	5:1 (40 - 47)			
2	6:1 (48 - 55)	6:1 (48 - 55)	E 6:1 (48 - 55)			
3	E 7:1 (56 - 63)	7:1 (56 - 63)	7:1 (56 - 63)			

3.1.2 a) Quina és la taxa de fallades (T_f) ?

$$T_f = 5 \text{ fallades} / 20 \text{ accessos} = 0,25$$

3.1.2 b) Suposem que el temps d'accés a la memòria cau, o temps d'accés en cas d'encert (t_e), és de 4 ns i el temps total d'accés en cas de fallada (t_f) és de 20 ns. Considerant la taxa de fallades obtinguda a la pregunta anterior, quin és el temps mitjà d'accés a memòria (t_m) ?

$$t_m = T_f \times t_f + (1 - T_f) \times t_e = 0,25 \times 20 \text{ ns} + 0,75 \times 4 \text{ ns} = 5 \text{ ns} + 3 \text{ ns} = 8 \text{ ns}$$

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

3.2 Sistema d'E/S

3.2.1 E/S programada

Es vol analitzar el rendiment de la comunicació de dades entre la memòria d'un processador i un port USB, utilitzant E/S programada, amb les següents característiques:

- Velocitat de transferència del dispositiu d'E/S $v_{\text{transf}} = 1 \text{ MBytes/s} = 1000 \text{ Kbytes/s}$
- Temps de latència mitjà del dispositiu $t_{\text{latència}} = 0$
- Adreces dels **registres d'estat** i **dades** del controlador d'E/S: 0AF0h i 0AF4h
- El bit del **registre d'estat** que indica que el controlador del port d'E/S està disponible és el bit 2, o el tercer bit menys significatiu (quan val 1 indica que està disponible)
- Processador amb una freqüència de rellotge de 2 GHz, el temps de cicle $t_{\text{cicle}} = 0,5 \text{ ns}$. El processador pot executar 4 instruccions per cicle de rellotge
- Transferència de **escriptura** des de memòria al port d'E/S
- Transferència de $N_{\text{dades}} = 50000$ dades
- La mida d'una dada és $m_{\text{dada}} = 4 \text{ bytes}$
- Adreça inicial de memòria on resideixen les dades: A000F000h

a) El següent codi realitzat amb el joc d'instruccions CISCA realitza la transferència descrita abans mitjançant la tècnica d'E/S programada. Completeu el codi.

```

1.      MOV R3, 50000
2.      MOV R2, A000F000h
3. Bucle: IN  R0, [0AF0h]      ; llegir 4 bytes
4.      AND R0, 00000100b
5.      JE  Bucle
6.      MOV R0, [R2]           ; llegir 4 bytes
7.      ADD R2, 4
8.      OUT [0AF4h], R0       ; escriure 4 bytes
9.      SUB R3, 1
10.     JNE Bucle

```

b) Quant temps dura la transferència del bloc de dades $t_{\text{transf\_bloc}}$?

$$\begin{aligned}
 t_{\text{transf\_bloc}} &= t_{\text{latència}} + (N_{\text{dades}} * t_{\text{transf\_dada}}) \\
 t_{\text{latència}} &= 0 \\
 N_{\text{dades}} &= 50000 \\
 t_{\text{transf\_dada}} &= m_{\text{dada}} / v_{\text{transf}} = 4 \text{ Bytes} / 1000 \text{ Kbytes/s} = 0,004 \text{ ms} \\
 t_{\text{transf\_bloc}} &= 0 + (50000 * 0,004 \text{ ms}) = 200 \text{ ms} = 0,2 \text{ s}
 \end{aligned}$$

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

c) Si volguéssim fer servir el mateix processador i el mateix programa però amb un dispositiu d'E/S més ràpid, quina és la màxima taxa o velocitat de transferència del nou dispositiu que es podria suportar sense que el dispositiu s'hagués d'esperar?

$t_{\text{cicle}} = 0,5 \text{ ns}$ (nanosegons)

$t_{\text{instr}} = 0,5 \text{ ns} / 4 = 0,125 \text{ ns}$

El mínim nombre d'instruccions que ha d'executar el programa per a cada dada transferida són les 8 instruccions: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10. Executar les 8 instruccions requereix $8 * t_{\text{instr}} = 8 * 0,125 \text{ ns} = 1 \text{ ns}$

Per tant, el temps mínim per a transferir una dada és: 1 ns

Es poden transferir 4 bytes cada 1 ns, es a dir: $4 / 1 * 10^{-9} = 4000 \text{ Mbyte/s} = 4 \text{ Gbytes/s}$

3.2.2 Qüestions sobre E/S

a) En un sistema amb un mapa independent de memòria d'E/S, ens calen instruccions específiques per accedir-hi? Si calen, quines són? i si no calen, explica breument perquè.

Mapa independent d'E/S. Hi ha distinció entre adreces de memòria i registres d'E/S. Les línies d'adreces s'acostumen a compartir, però hi cal afegir algunes línies de control per a distingir si un accés és a memòria o a un port d'E/S. També són necessàries instruccions específiques d'E/S. Les instruccions utilitzades habitualment són IN (per a llegir del port d'E/S) i OUT (per a escriure en el port d'E/S).

Aquest sistema té l'avantatge que la memòria disposa de tot el rang d'adreces i el clar desavantatge que disposa d'un reduït nombre d'instruccions específiques d'E/S que només disposen dels modes d'adreçament més bàsics per a accedir als ports d'E/S.

Examen 1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573		

b) Si un perifèric ha enviat una dada al mòdul d'E/S per a ser transferida al processador, que ha de fer el mòdul d'E/S si utilitza E/S programada? I si utilitza E/S per interrupcions?

En E/S programada, simplement actualitzar el registre d'estat del mòdul d'E/S per a indicar que té la dada disponible. En E/S per interrupcions activar el senyal INT. (La lectura de la dada, per a portar-la a memòria la fa el processador, no el mòdul d'E/S).

c) En un sistema d'E/S gestionat per DMA. Quina funció tenen les senyals BUSREQ i BUSACK? Qui les activa i perquè?

Per a controlar l'accés al bus són necessaris dos senyals, BUSREQ i BUSACK (semblants als senyals INT i INTA utilitzats en interrupcions). Amb el senyal BUSREQ el controlador de DMA sol·licita el control del bus i el processador cedeix el bus activant el senyal BUSACK.